

BAJAI UJSÁG

Nemzeti Múzeum
Zichy-könyvtára
Budapest

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
BAJA, GRÓF ZICHY BÓDOG-TÉR 8. SZ.
TELEFONSZÁM: 45.

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. MAMUSICH JÓZSEF

ELŐFIZETÉS EGY HÓNAPRA 280 fillér.
EGYES PÉLDÁNYSZÁM ÁRA 12 fillér.
Megjelenik hétköznaponként d. u. 2-kor.

Bethlen tíz éves miniszterelnöksége

Írta: DR. MAMUSICH JÓZSEF

Tíz esztendő egy nemzet életében alig arasznyi, de egy emberi élet tartalmához nagy idő. Annál nagyobb, ha csak azt vesszük számba, amennyi egy ember teljes munkaképességének kifejtéséhez rendelkezésre áll. Ilyen tíz esztendő egyharmadát jelent ennek az értékes időnek. Ennyi az, ami Magyarország történetének legujabb korszakára esik, arra az időszakra, ami Bethlen István miniszterelnökségéhez fűződik. Elegendő idő ahhoz, hogy a tíz esztendő utjelzőnél egy pillanatra megálljunk és az eseményről megemlékezzünk, de kevés ahhoz, hogy bírálatot mondjunk.

Bírálatot mondani a tíz esztendő munka fölött nem lehet. Ily közelről nyugodtabb időkben sem lehetett tisztán látni, annál nehezebb a tájékozódás, az eligazodás ebben a gazdaságilag, társadalmilag, szellemileg fenekestül fölforgatott világban. Ez a tíz esztendő ut is homályba vesz, nagyrészt ködfátyol borítja. Nem ismerjük az erdőket, a mocsarakat, a sivatagokat, melyeken keresztül vezetett, nem tudjuk, micsoda fenekedekkel, alattomos ragadozókkal, orgyilkos utonállokkal voltak tele az erdők és mocsarak. A jövő történelem tudósának feladata ezeket átkutatni és mérlegre tenni, a jelen idők krónikásának pedig nem marad más hátra, mint a tíz esztendő munkáról megemlékezni és az olvasóra bízni, a mérleg fölállítását és annak megállapítását, mennyi az eredményben az örök érték és mennyi a mulandó, vagy kivetni való.

A kommunizmus bukása és az első polgári kormányok rövidre szabott vergődése után került a kormány élére, akkor, amikor Magyarország a kiszáradt porták küszöbéhez ért és ott állott, hogy belép a községi képviselőtestületek tanácskozó termébe, hogy azoknak zöld asztala mellől intézőjelek sorsát. Bethlennek érdeme, hogy nem így történt, hanem úgy, hogy a falu bíráját hozták be az ország tanácskozó házába és Magyarország nem süllyedt le paraszttalanná.

Amikor kezébe vette az ország kormányának irányítását, két ut alott előtte. Az egyik: minden bősül kalandra kész vad elhatározással és lendülettel neki menni a poklok tornácának és megrohmozni a sorsot egy mindenre kész elszánt

ugrással, amellyel egyszerre a magasba szökkenhetett, de a mélybe is zuhanhatott; — a másik ut: a lassu, verejtékkal, könnyel áztatott, tövisekkel szegett golgotás ut, amelyen bűnbánóan kell véres talpakkal lépésről-lépésre előrehaladni, minden térnyerésért megküzdni, minden morzsaért kemény harcot vívni, semmit sem kockáztatni, hanem minden lépés helyét előre kiszámítva, ovatosan, lassan, de biztosan haladni előre.

Hova vezethet az első ut, tanulságos példa állott előtte. Kossuth Lajos 1848-ban az elszánt, mindenre kész nekiugrást választotta, de a nemzet ereje gyenge volt, s a mélységbe zuhant. Bethlen tehát kerülte ezt az utat, Szécsényi tanítását követte s a nehéz, göröngyös, tövisekkel szegélyezett uton vezette a nemzetet, amely nem biztatott rakétás eredményekkel, nem kecsegtetett káprázatos sikerrel, nem festette tele a borús eget rózsaszínű reményekkel, de biztosította a szakadékba zuhanástól.

Rögös ez az ut. Véres verejtékkal, az izmok végző megfeszítésével, igénytelenséggel, lemondással, nélkülözésekkel küzködve lehet csak egy lépést előre tenni. Ezt az utat tapossuk most már tíz esztendő óta és még mindig nem látni a végső célt, amelyet láztól égő szemekkel epedve keres innen és túl kétszer nyolcmillió magyar. Csoda-e, ha zúgolódnak, ha olykor lázadoznak is a kormányos ellen, mint egykor az új világ fölfedezésére indult gálya matrózai zúgolódtak és lázadoztak Kolombusz Kristó ellen.

De amiként Kolombusz lelkébe új hitet, szívébe új erőt öntött a tengerárja által hajójához sodort korhadó kéreg, uszó fadarab, vagy más jele a föld közelségének és annak, hogy jó az irány, amelyben halad és amint ezek új hitet, új bizalmat öntöttek a gálya utasának szívébe és új bizalmat öntöttek a reményüket vesztett és bizalmukban megingott matrózokba, akként kell, hogy erősítsék a magyar nemzet hitét és bizalmát is azok a sikeres és eredmények, amelyeket a hanykódó magyar gálya hoz hordanak a történelem óceánjának viharai.

Ezek a jelek a vallásos érzés erősödése, az Isten utjairak keresése, a lelki megújódás jelei társadalmi

téren; pénzünk sziklaszilárdsága, gazdasági téren; Rothermere lord és táborának erősödése, Mussolini határozott állásfoglalása, barátaink táborának növekedése, baráti szerződések politikai téren és az, hogy a revízió kérdése maholnap hivatalos programmá lesz az európai politikában. Es amikor ezeket látjuk, akkor meg kell állapítanunk azt, hogy ezek azok a

jelek, amelyek mutatják, hogy jó az irányán amelyen haladunk és jelzik az ígért földjének közelségét. Jelzik azt, hogy mihamarabb bekövetkezik az idő, amikor — mint egykor Kolombusz árbócán a matróz — mi is fölkiálthatunk: föld!... föld!... az ígért földje, — melyet koszoruznak Kárpát bércei és négy folyó ézüst csikja szel.

Vörösmaszlagot kínálnak a bajai nőknek

Abból a fehérvasárnapból, amelyen a szülők legdrágább kincsét, a gyermeket viszik először Jézus asztalához, — akarnak „vörös nőnapot” készíteni a szocialisták. Röpecédulákon hívják az asszonyokat, hogy hallgassák meg vasárnap délután a Budapestről ideszalasztott vöröseletársnőt, aki nekik lefesti a vörösparadicsomot. Bár nem tudjuk előre, mit regél, mit mesél az elvtársnő, mégis, mivel ismerjük a vörösök taktikáit és céljait, óva intünk minden keresztényt akiben él Istenének imádata s gyermekének szeretete, ne hallgasson a csalogató szóra, ne menjen el a hirdetett népgyűlésre. Kenyeret, boldogságot, jólétet nem adhatnak, így hát lázitanak s szítják az elkéseredés tüzeit s mivel egyik atyamesterük tanítása szerint a „vallás és a szocializmus olyan mint a tűz és a víz”, iparkodnak kiölni a szívekből a vallásosságot. Ezért menjenek el a gyűlésre? Vagy azért, hogy meghallgassák, milyen nemes dolog is az a „gyermekbarát-mozgalom”, amelynek legfőbb célja a gyermeknek vallástalanná nevelése? El az Istentől és egyháztól! ez az ő jelleméből hamar válik szülőit megvető, erkölcstelen gazfickó, — az elképzelhető. Az elmúlt év nyarán Budapest környékén, az erdő tisztán fogott össze a rendőrség egy fiukból, lányokból álló pucérra vetkőzött vihangoló „gyermekbarát” társaságot. Ilyenkké válnak a bajai gyermekek is? Azok, akik szándékosan úgy akarják nevelni a gyermeket, hogy az Istentől ne tudjon, sőt a legnagyobb gyűlöletet keltik a vallásról, nem méltók arra, hogy szavukat meghallgassák. Meglehet, hogy taktikából csak a „jobbik” arcukat mutatják be. Ez is csak gimptifogásból történhetik. Az „elvtársak” felhívását azért így fogalmazzuk meg: „Aki családja és gyermeke jövőjét szívére viseli — ne legyen ott!”

B. J.

Fehérvasárnap

Fehér oltár, fehér virág, fehér gyertyák, fehér ruhás lányok... Csupa szép, tiszta, ragyogó fehérség. Minden fehér fényvel beleviteti az emberi szívébe a multat. „Emlékezz vissza!” Emlékezzél vissza, hogy te terü is voltál fehérvirágos kislány és te nő is voltál fehérfátyolos kislány. Fehér oltár, fehér gyertyáknak fénye világított read es te ragyogó, fehér szíveddel vártad a hófehér Jezust, mint első aldozó. Emlékezzél vissza, hogy akkor tudtad és éreztél jól; Isten gyermeke vagy Emlékezzél vissza, világosan ismerted celodat és vágyadat: Istennel egyesülni. Emlékezzél vissza, hogy akkor, mert lelked tiszta volt, tudtal hinni és boldog voltál.

És most? Talán úgy élsz, nem gondolsz arra, hogy lelked is van. Talán ellelejtetted már rég, hogy

Isten gyermeke vagy. Talán húzod a földi élet igáját és a földöntuli célt és vagyat nem ismered és nem erzed. Talán bemocsokoltad lelked és azért nem hiszel és boldogtalan vagy.

Emlékezzél vissza, milyen voltál mint első aldozó. Légy újra olyan! „Mert ha nem lesztek olyanok, mint a kisdédek, nem mentek be a menynek országába!” Tisztítsd meg szívedet! „Boldogok a tiszta szívűek, mert ők meglátják az Istent.”

— Karlicskó András meghalt.

A Mi Boltunk részv. társaságának hosszú éveken át volt derek tisztviselője. Karlicskó András hosszan tartó súlyos betegeskedés után pénteken délután elhunyt. Temetése szombaton délután lesz.

Beszéljünk magyarul!

23. cikk.

Az ünnepek elmúltával a hétköznapi dolgokon törtem a fejem. Éppen a csodabogarak közt válogattam, melyiket tűz-zem tollamra e megszokott s talán már meg is írt rovatom. Hozzá kedvelt lapunkat, a B. U.-t. Barátságos, nem kritikus szemmel olvasgatom. Ime: Az Amerikána hírei. Szép, eleven beszámolás a husvétmásonapi vigasságos estről. Biz igen sajnálom, hogy magam is nem vigaskodtam ott. De hát lassan kikopik az ember mindenből. Hanem a riport utolsó sorai megsavanyították a szájam ízét. Félre is tettem az én csodabogaramat, mivelhogy még csodább-bogarakra találtam!

Bizalmas szóval fordulok e riport kapcsán az említett vigasságos estén ékeskedő Csillagokhoz: irjanak tiltakozó irást a szerkesztő urhoz nevük meghamisítása ügyében! Mert Önök közt, Ékes és Kedves Csillagok, nincs Pipi, Lili, Hecsi, Piri, Joli, Dusi, Cuni, Sici, Bébi és Gitti, hanem — ha már szürt veszünk magunkra, legyen az tulipános — van: Pipy, Lily, Hecsy, Piry, Joly, Dusy, Cuny, Sicy, Béby és Gitty! Mert ipszilonnal kívánja írni e jeles neveket a módi s ez igazságot minden szerkesztőségben tudni kell!

Annál is inkább, mert ezek a nevek olyan nemes hottentotta nyelven vannak, hogy dukál nekik az ipszilonos megtiszteltetés. Akárcsak az ősi nemes fajmagyar neveknek.

Dehogy is vannak e nevek hottentottául — mondják Kedves-Önök, csak így hívtak bennünket otthon a babaszobában és így becéznek ma is a Gyuszik Lajik, Gabik, Pistik és egyéb szeretetreméltó társaik.

Az an! De hiszen kinőttek már Kedves-Önök a babaszobából, jele éppen ez a vigasságos est, aztán az ilyen bizalmas becézés ellen talán mégis tiltakoznia kellene a mindennél bájosabb leányi önéretnek, ma radjon ez a becézés a család joga.

Hát ne is tréfáljunk tovább. Annak a pici kis édes, göndőrfürtös angyalkának bizony illettek otthon a Baba, meg Cicu, meg Nonóka, meg Sici, Cini, Cuni, Hecsi, Gitti, Puci, Dudi, meg nem tudom én, mi-csoda szépen hangzó jelzőcskék (mert nem nevek), de már a bálozó, bimbózó, Úram bocsáss: eladó sorba kerülő aranyvirágok viseljék csak még szebben hangzó és tartalmukban is szépet jelentő Jolán, Margit, Magda, Sari, Klári, Edit, Erzsi, Mária — megszentelt neveket! Csak tán nem szégyellik?!

Dr. T. Á.

Egy-kétszóa gümőkórról

Írta: Dr. Bittner József, orvos, Hercegszántó

VIII.

A gyermekek állandó orvosi vizsgálata. A gümőkóros, vagy erre gyanus gyermekek istápolása (Iskolaszanatórium, erdeiiskola, lakásviszony javítás gondoskodás kielégítő táplálkozásról stb.)

A felnőttek vizsgálata időszakon kívül, lehetőleg évente, nevezetesen felsőfoku iskolákban, műhelyekben, pályaválasztás előtt. Nagyon alaposan kellene megvizsgálni és állandóan ellenőrzés alatt tartani a háztartási alkalmazottakat, dajkákat, gondozónőket, orvosokat, borbélyokat, szülésznőket, tanítókat, életmiszterrel hivatásszerűen foglalkozókat. Gondoskodni kellene arról, hogyha valaki beteg, vagy megbetegszik azonnal biztosítva legyen számára minden gyógytényező.

Az ország területén legalább 2—3 községenként röntgenlaboratórium állítassék fel két orvossal, ahol rendszeresen vizsgálni lehessen minden lakost. Ugyanis a röntgenkészülékkel csak egy pillantást kell vetni a tüdőre máris megállapítható, hogy beteg e az?

Ha valaki itt gyanus gümős megbetegedésre az pontos szakorvosi vizsgálatnak volna alávetendő. A tényleg betegnek talált egyén azonnal utasítandó volna szakorvosi kezelésre és kinktatásra a tüdőgondozó intézetekben.

Sajnos, mi igen elvagyunk e téren maradva. Budapesten csak egy gümőkóros közközházi osztály van. (Uj Szent-János kórház). Szanatórium is igen kevés van az országban. Tüdőgondozóintézet is kevés s amik vannak, azok is a rossz gazdasági viszonyok miatt kellő támogatást nem nyújthatnak a betegeknek.

A gümőkort s azt a veszedelmet, amit ez rejt magában, s a nagy nemzeti veszélyt csak nagyjából ecseteltem egy-két vonással. Sok mondani, de még több tennivaló van e téren. Én evvel a cikkel csak azt szeretném elérni, hogy bár egy emberben felébrezzem a küzdés vágyát a gümőkör ellen.

Higgye el mindenki, hogy ütött a tizenkettedik óra. Aki szereti családját, gyermekeit, hazáját, kell, hogy harcoljon e betegség ellen, mert csak így menthetjük meg a magyar fajt az elpusztulástól s teremthetünk egészséges nemzetet, mely visszatudja szerezni az elrabolt hazát.

Vége.

Győr városa vasárnap ünnepli

Tóth Kálmánt. Nagyszülőttünknek centenáriumi ünnepségeinek sorában a Győri Szabadegyetem április 12-én ünnepélyesen emlékezik az összes győri egyesületek közreműködésével a híres bencés főgimnázium nagytermében tartanak meg. Az emlékbeszédet Vadász Norbert tanár mondja

As árva

Lement a nap, szelíd sugara elhala,
S a földre ráborult az éjnek fátyola,
Szelíd éj fátyola bíborral beszegve,
S csillagok tűzével gazdagon hímézve.

Berkemnek árnyjában borongva járok én:
A szél enyelgve lejt a sárga lomb fején;
Suttog rá a levél, beszéde fájdalom,
Miként ha mondaná: zöld színem fájdalom!

Amint megyek tovább bús könnyet hullatok:
Hiszen én is olyan boldogtalan vagyok.
Sír a liget, mert nincs ékes lombzatja:
Én meg, mert hazámat gyászfátyol borítja.

(íj). Balogh István

A jó szomszéd

A jó szomszéd tél egészség, — mondja egy régi bölcs közmondás. Vagy nem mondja? Hát ez bizony nagy kár és privát pech, mert éppen most akarom helyesbiteni, mint a Scherez bácsi, mikor elvettette a pontos időjelzést csekélyke 60 perccel, s azt mondotta, hogy Hölgyeim és Uraim az időjelzésben megadott időnk egészen pontos, csak egy órával van előbbre a csillagászati idő. Hát én is éppen kiigazítani akartam az igazságok öreg konferanszát, a vén közmondást, hogy igaz-igaz, a jó szomszéd egészség, de nem fél egészség, hanem a legtéljesebb, a legtökéletesebb jólét közérzetünk minemű állapotának szemszögéből.

Mert lám, a jó szomszéd törődik veled. Jobban törődik veled, mint

saját privát külön lejaratu lelkiismereted. A napnak, ennek az áldott 24 óras időköznek csaknem minden órájában telkeres. És mindannyiszor valami fontos dolgot kezd neked megmagyarázni. Magyaráz órák hozsztat, s nem bírod még kidobni sem. Igaz ugyan, hogy te éppen most hitted azt, hogy napi robotod után no végre egy kis pihenő, egyedül vagy, olvashatsz, vagy más valamiképp üdülhetsz, de hát lám, a jó szomszéd csak gondol néha az emberre. Ha igen-igen szeretnél egyedül maradni, végre is magad veszed a kálapodat, felöltödöt s azt szimulálod, hogy neked most sürgősen el kell menned ide meg ide, talán így észre veszi magát. Hiu remény! A szeretet vak! Ő kész téged elkisérni utad legtávolabbi végállomására is és beszél tovább. Beszél gyorsan és ami

a fő, rettenetesen fontosakat. Megrészegszik a saját hangjától s valósággal kejeleg benne. Összehord tücsköt-bogarat. A „teccik tunni“-t elmondja vagy százszor, a „kérem“-et meg az „ugyebár“-t pedig számtalanszor. Nem fontos, hogy felelj. Neki a hallgató alany csak inspiráló médium a beszédre. Elve az, hogy hallgatni ugyan arany, beszélni viszont csak ezüst, de jobb ma beszélni, mint holnap hallgatni, tehát ő ma is, holnap is beszél.

Emberekéről is beszél néha, de mindig másról, t. i. hogy más mit mond rólad (persze jót sohasem.) Másról meg viszont azt meséli, hogy te mit mondtálál örölk, ha talán egy szót sem szóltál is. Nem jön ő zavarba. Mond helyetted olyant a te nevedben, hogy csak úgy dülled a szemed, mikor meghallod. És ha firtatná a dolgot, akkor mindenki véres szemmel néz rád, hogy arról a derék jó szomszédról hogyan mered feltételezni, hogy hazudik? Személyedről semmi rosszat nem mond, jó szíve ilyen megállapításokra nem képes. Hát legfeljebb csak azt kockáztatja meg, hogy te igen derék, becsületes, jó lélek vagy, csak egy kissé tulságosan buta. Viszont az is igaz, hogy ezt nem neked mondja, hanem a másik szomszédnak s az híresztele el a dolgot neked! Dehát tehet arról egy jó szomszéd, hogy az emberek ilyen pletykásak?

Nem, nem tehet. Ilyesmi miatt nem is engedi ő, hogy a közöttetek

levő jóviszony az árokba düljön. Eljár hozzád ezután is sóért, paprikáért s más hasonló apróságokért. Valósággal nálad szerzi be háztartásának efféle szükségleteit. Hogy te nem vagy sem szatócs, sem piaci kofa, az őt nem hozza zavarba. Sőt a bankári hivatást sem irigylő töled, pénzt is töled kér kölcsönbe. Ha azt mondod, hogy nincsen, azon nagyon csodálkozik, mert higgye el szomszéd, hogy magának nincsen, azt nem is mertem volna gondolni, mondtam is otthon: ha a szomszédnak nincsen, hát akkor senkinek sincsen!

Ha valakivel összeveszett (ez elég gyakori), akkor első dolga az, hogy szót szed a szomszéd sietni s az esemény szomszédos, fordultatos részeit neked reprodukálni. Ilyenkor ő maga scenirozza mindkét fél szerepét s ha újból belelendül a méregbe, hát ez csak azért van, hogy lássad, milyen élethűen adta elő a dolgot.

Ez még a szerencsésebb eset. Mert minden jóbarátság mellett megcsik néha azért az is, hogy az áldott jó szomszéd mérges, haragos lesz rád. Ilyenkor nem beszél veled, hanem ordít, kiabál, nem is jön át a házadba, hanem átrikoltja a sérelmes dolgokat.

Ez az a periódus életedben, amikor nagy busan elkívánczol holdbéli birtokaidra, vagy a csend szigetére s nem kívánsz egyebet, csak egy kis csendes házat s melléje egy jó — szomszédot.

Mihályfi Ferenc

MEGYEI HIREK

Kelebia község állásfoglalása

Tiltakoznak bármily irányu elszakítás ellen

A kelebiaiakhoz is eljutott annak a megmozdulásnak a híre, ami oda-irányult, hogy a néhány bácskai község igazságszolgáltatás szempontjából a kiskunhalasi járásbírószághoz csatoltassék át.

A hír nyugtalanságot keltett a községben, itt is, ott is összecsoportosultak az emberek és élénken vitatták a lehetőségeket, de minden ilyen csoport azzal fejezte be az eszmecserét, hogy élénken tiltakozott minden átcsoportolási kísérlet ellen.

Ennek a mindhangosabbá váló állásfoglalásnak lett az eredménye az a népes értekezlet, amelyet a husvét előtti napokban tartottak Kelebián Ghile András községi főjegyző összehívására és elnökle alatt, ahol a kérdést minden oldalról megvitatták és élénken megtárgyalták. A tanácskozásnak az lett az eredménye, hogy az értekezlet egyhanguan állást foglalt az átcsoportolás minden kísérlete és gondolata ellen.

Kelebiának még nagyon élénk emlékezetében van az a rövid ideig tartó állapot, amikor a szerb megszállás megszűnte után I. M. rendelet Kiskunhalashoz csatolta igazságszolgáltatás szempontjából Tompát, Kelebiát és Csikériát. Említettük már hogy akkor mindhárom község kérte a Bácsalmáshoz való átcsoportolást, s a miniszterhez intézett fölterjesztésben kifejezték, hogy nem akarnak elszakadni a megyétől még igazságszolgáltatás szempontjából sem.

A most tartott értekezleten mindent előhozták és hangsúlyozottan kiemelték, hogy most sem változott a helyzet s Kelebia ma is rendületlenül tartja Bácsalmás mellett. Lehetetlennek tartják, hogy igazságszolgáltatás okából Kiskunhalasra járjanak, amikor egyébként minden érdekük Bácsalmáshoz és Bajához, ezeken át a megyéhez köti. Itt vannak közigazgatási, gyámügyi és pénzügyi hatóságok s így ha igazságszolgáltatási ügyben akármelyik hatósághoz (járásbíró, vagy törvényszék) kell menniök, ugyanakkor elintézhetik a közigazgatási, pénzügyi s b. hatóságokkal levő dolgokat és így nem kényserülnek arra, hogy emiatt más-más községekbe, vagy városba menjenek s ezzel rendkívül idővesztéssel és költséggel terheljék magukat.

Az értekezleten szóba került az is, hogy a Mavart külön autójáratot rendszeresít Baja—Kelebia között, ami rendkívül módon megkönnyítene az érintkezést Bácsalmással és Bajá-

val is s így mindezek figyelembevételével a népes értekezlet egyhanguan úgy határozott, hogy állást foglalt az átcsoportolás ellen.

Ezen előértekezlet megtartása után nem lehetett kétség a tekintetben,

Egy garai asszony kálváriája Regőcén

Karagics Lajos a nemzetközi szel-hámosok egyik jellegzetes típusa ismét életjelt ad magáról. Köztudomású, hogy közelmúltban kivándorlásra csábította a garai bunyevécok egy részét s emiatt az ügyesség le akarta tartóztatni, de a minden hájjal megkent róka megneszelve a veszélyt átszökött a határon s Regőcén várta be a garai optások csoportját. A viszontlátás öröme az egyik rászédett áldozat Aladsics Benedek — Karagics egykori barátja — két olyan pofont kent le neki, hogy még öreg korára is megemlegeti. Azóta Regőcén élnek a hontalanok és várják sorsuk jobbra fordulását.

Pár nap előtt Schmidt F.-né garai asszony háromnapos határátlépési igazolvánnyal Regőcére ment, hogy onnan a legközelebbi vonattal Zomborba induljon leányát meglátogatni. Indulás előtt találkozott Karagics Lajossal. Barátságosan elbeszélgettek, miközben Karagics megtudva Schmidt-né szándékát eltűnt s rövid idő múlva két csendőrral tért vissza.

hogy a képviselőtestület is egyhanguan állást foglalt a Kiskunhalashoz való csatolás gondolata ellen és minden ilyen irányu mozgalomnak eleve ellentmondott.

Barátságosan kezet fogott Schmidt-nével — ez volt a jel — mire a két csendőr letartóztatta. Leánya szivrepesve várta anyja érkezését, de a vonatból csak egy ismerős szállt ki: Karagics. A leány kérdésére, hogy édesanyját látta-e? Karagics a legártatlanabb ábrázattal tagadó választ adott. Barátságosan beszélgetve indultak a város felé. Közben a leány észrevette, hogy hátamögött egy ember feltűnően intetet majd egy üzlet előtt — ahova Karagics bement — utolérve figyelmeztette, hogy anyját Karagics még Regőcén elfogatta. A leány szörnyűmódon lehordta Karagicsot s a legközelebbi vonattal Regőcére ment, ahol őt is letartóztatták s anyjával együtt börtönbe vetették, ahonnan sok szenvedés után csak nagysokára szabadultak ki.

Igy ért véget szegény asszony kálváriája. Így fizetett a Schmidtéknak sok jóért Karagics, akit a legujabb hírek szerint a szerb hatóság is köröz.

Petrekánits Antal bácsalmási jegyző bűnyének tárgyalása

A törvényszék fölmentette Petrekánits Antalt és Gran Terézt

Beszámoltunk már arról a büntető ügyről, amelyet folyó évi március 20-án kezdett tárgyalni a kir. törvényszék s amelynek vádlottai Petrekánits Antal községi jegyző és Gran Teréz községi tisztviselő voltak, akiket a kir. ügyészség azzal vádolt meg, hogy hivatalos iratról hamis másolatot adtak. Március hó 20-án egész napi tárgyalás után a törvényszék az ügy egyik másik körülményeinek földeítésére újabb bizonyítást rendelt el, amelyet április 10-re elnapolt tárgyaláson vett föl, mely alkalommal dr. Hetényi Miklós bajai kir. járásbíró, dr. Mérey Jenő bácsalmási ügyvéd és dr. Horváth Ernő kaposvári kir. törvényszéki jegyzőt hallgatta ki a bíróság.

Dr. Hetényi Miklós az ügyre vonatkozóan semmi lényegeset előadni nem tudott. Csak homályosan emlékezett az ügy egyes részleteire, tudja, hogy a járásbírószághoz tárgyaláson

megkísérelték a felek kibékítését, de egyébként a felek nyilatkozatára már nem emlékezett.

Dr. Mérey Jenő sem tudott visszaemlékezni az ügy részleteire.

Dr. Horváth Ernő annak idején a járásbírószághoz jegyzőkönyvet vezetett, de csak följegyzéseket készített és azok alapján szerkesztette meg később a jegyzőkönyvet. Tudja, hogy a jegyzőkönyvbe a felek nyilatkozatait szokta bevenni s így ha valami nincsen a jegyzőkönyvben, akkor valószínű, hogy a nyilatkozat nem is hangzott el. Petrekánitsnak arra a vallomásra vonatkozóan, hogy miért vállalja a felelősséget, azért-e ami a bírósághoz megküldött jkvi másolatban van, vagy azért, ami az eredeti közgyűlési jegyzőkönyvben van, a tanu azt mondja, hogy azt valószínű az eredeti közgyűlési jegyzőkönyvre érthette.

Weszeli Henrik már kihallgatott

tanu fölmutatta még az eredeti közgyűlési jegyzőkönyvet s ezzel a bizonyítási eljárás befejezést nyert.

Ezekután Gramling Kornél ügyéségi alelnök mondotta el vádbeszédét. Vádját oda módosította, hogy a btkv. 394. §-a helyet a 395. §-ban körülírt büntetben kérte mindkét vádlottat bűnösnek kimondani, mert a főtárgyalás adatai elegendő bizonyítékot szolgáltatottak arra, hogy ezen bizonyítékok mérlegelésével a bűnöség megállapítható legyen.

Dr. Mamusich József Petrekánits Antal védője védence fölmentését kérte, mert terhére a bűncselekmény elkövetése be nem igazolódott és mert semmi adat sincsen arra, hogy tudott volna arról, hogy a másolat hiányos, sőt még arról sem tudott, hogy azt ő hitelesítette. Hiányzott tehát nála a szándék, amely nélkül a jelen ügyben védence terhére bűncselekmény meg nem állapítható.

Dr. Scharpf Andor Gran Teréz védője is ugyanezen okból kérte védence fölmentését.

A bíróság ezekután visszavonult, majd tanácskozás után kihirdette ítéletét, amely szerint mindkét vádlottat fölmentette, mert bár vannak gyanuok, de a bűncselekményt beigazolvva nem látta sem azt, hogy a terheltek szándéka bűncselekmény elkövetésére irányult.

Az ítélet ellen a királyi ügyészség felebbezett.

Kerületi gyónás. A bácsalmási espereskerület papsága csütörtökön Bácsalmáson jött össze husvét előtti elmélkedésének és gyónásának megtartására. Az összejövetelen Makay Gábor c. kanonokkal az élén csaknem teljes számban megjelent a kerületi papság. A szentgyónást P. Pesthy Emmánuel bajai ferencrendi szerzetes vette ki, aki a nap folyamán két konferenciát is tartott a zárdaintézetben nagy sikerrel.

A törvényhatóság gyászja. Weiner Ferenc okl. gazda, a Mezőgazdasági Kamara törvényhatósági képviselője kedden este 7 órakor a haldokló szentségének felvetele után Bácsalmáson elhunyt. A halála oka vesegyulladás nyomán fellépett szívbénulás, amely rövid idő alatt végzett a pár napig betegeskedő derék emberrel. Weiner szeretetreméltó, szerény egyéniségével kedvelt alakja volt megyénk társadalmának. Bácsalmáson ingatlanforgalmi irodát vezetett, jegyzője volt a Bácsbodrog megyei Gazdasági Egyesületnek és a Bácsalmási Gazdakörnek. Temetése csütörtökön délután volt nagy részvét mellett. A megyei törvényhatóságot Koller Oszkár járási főszolgabíró képviselte.

— **Elsőáldozás.** A bácsalmási Vöröserdőn április 12-én, Fehérvársárnappal a három alsó tanyai iskola növendékeiből 60 tanuló járul először elsőáldozáshoz. Ez alkalommal a vöröserdői kápolnában áldozást megújítanak 200-an, nagyjából részben telődtek is. Az ünnepi beszédet Barth Benedek pápai kamarás tartja. Szentmise után a kaszinóépületben szeretetlakoma lesz, amelyet Wetzstein Adám helyi lelkész ad nemcsak a kicsinyeknek, de a hívőknek is. Ugyanilyen szép ünnepély lesz Áldozócütörtökön a felső tanyai iskoláknak is.

— **Garai hírek.** Husvét előtt a gólyák után megérkeztek az első fecskék is. — A garai levante egyesület összes levanteje elvégezte a husvét szent gyónást és áldozást. — Vasárnap lesz a garai levante egyesület közgyűlése. — Gara község bikaállományát a mezőgazdasági kiállításon vásárolt három értékes bikával felfrissítette.

— **Kulturélet Mátételkén.** Husvétvasárnapján és hétfőjén jól sikerült előadást tartott a mátételkei róm. kat. elemi népiskola. Szinre került Csizsák Károly: Édesanyám c. 3 felvonásos meséjének. Az elemi népiskola szereplői derekasan végezték munkájukat. Meglepő ügyességgel alakította szerepét Tusák Magdolna, aki Hókusz Banyus személyesítette meg. A mindig vig és fürge kis Rozika szerepét Piukovics Sybilla játszotta igen nagy ügyességgel. A szép fiatal özvegyet, Varga Istvánnét pedig Pálkás Anna alakította kellő hűséggel. A mesejáték többi szereplői: az ördög, Pistike, Jancsi, Mari, Peti és a kis leánykák is kitűnően játszották hála szerepüket.

— **Mükedvelő előadás Tompán.** Husvét két napján a tompai ipartestület fiatal mükedvelői a Kádár féle vendéglő nagytermében előadták K. Pap János: A vő című 3 felvonásos népszínművét. Az előadás hétfőn bállal volt kapcsolatos. A darab rendezője Gyenizse Károly főszámvévo volt.

— **Leütötték a községi rendőrt.** Tompáról írják: Csanádi Antalt husvétvasárnap este rendbontás miatt Piukovics községi rendőr az Árpád mozgóbuszban a község házára akarta előállítani. Utközben azonban vaiaki hátulról úgy leütötte husánggal a rendőrt, hogy az menten elájult. Sérüléseivel a kiskunhalasi kórházba kellett őt szállítani. A nyomozás megindult.

— **Haláleset.** A debreceni egyetemi klinikán súlyos műtétet hajtottak végre dr. Nyul István nyír-lugosi orvos neje, a Bácska szerte jólismert Markó Vilván, Markó János ny. mélykúti tanító leányán. A sikertelen operáció után komplikációk jelentkeztek és nagypénteken a szerencsétlen fiatalasszony tüdő- és mellhártyagyulladásban meghalt. Nagykiterjedésű családján kívül 8 hónapos fia gyászolja.

Forrongó hangulat Dávodon Nagybaracscai választás utóhullámai Tóth József dávodi kizsáradt négy hónapi fogházra ítélte törvényszék

A legutóbbi nagybaracscai választás fenekestül felforgatta Dávod község egyhangú, békés csendjét. Odáig fejlődtek a dolgok, hogy még a báránytürelmű alispant is erélyes beavatkozásra kányszerítették, amikor föltűggesztette a község bíráját és albiráját.

Pénteken, e hó 10-én újabb esztanója volt a választásoknak. Ez alkalommal Tóth József (Nagy Panna) hátán csattant az ostor, akit osztályelleni lázítással és kormányser-téssel vádolt meg a kir. ügyészség.

A főtárgyalásra, melyen Linzer Károly elnököl, dr. Hajdu Imre és dr. Richtzeit Albert pedig mint tanácsstagok vettek részt, — vagy tíz tanut idézett meg a bíróság. A vádat Gramling Kornél ügyészségi al-elnök képviselte, míg a vádlott védője dr. Jehlich Mihály bajai és Nagy László kecskeméti ügyvédek voltak.

Mit mond Tóth József

A vádlott kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek. Tagadja, hogy buzdított, vagy a kormányt sértette volna. Előadja, hogy a választások alkalmával mint szavazó ő is jelen volt. Ő dr. Mojzes pártjához tartozott és csak annyit mondott a gyűlésen, hogy elég volt a 400 éves elnyomásból, nem kell nekünk cseh kapitány. Annyit mondott, hogy tőle is elsikkasztottak a község házában 400 pengőt, de mindezt mint a legelőtársulati elnök mondotta, mert ott valóban volt hiba. Az adójával is baj volt, s emiatt panaszkodott a jelölteknek, s mondotta is, ha adóját rendbehozzák, lesz ő még Wild párti is. Előadja azután, hogy a gyűlés után hozzája jött Wild József, a jelölt, megveregette a vállát, s azt mondotta: „no Tóth, maga is a mi emberünk” s előadta, hogy rendbetették az adóját. Azonban csak 34 pengőt engedtek el, s így ő azért nem akarta pártját elhagyni.

Ezután a tanuk kihallgatása következett. Hallósi Kornél előadta, hogy 1930. november hó 2-án délután 2 óra tájt akarta Wild József programbeszédét megtartani a község háza udvarán, a mely tele volt, lehettek vagy 4—500-an. A hangulat nagyon izgatott volt. Haller akart beszélni, de nem tudott szóhoz jutni, oly nagy volt a zaj és ordítózás.

Tóth József öklét rázva fenyegetődzött

A lehangosabban Tóth kiabált, aki mint két öklét a levegőbe emelve ordította, hogy rabló az egész kormány, elég volt a tíz évi rablásból, az urak mind rablók, tőlem is elsikkasztottak 400 pengőt, majd Haller elé állott és azt mondotta: micsoda maga, maga miniszter? maga is olyan, mint a többi.

Fenyegető hangulat veszélyes helyzet

Elmondotta azután a tanu, hogy az anélkül is izgatott hangulat Tóth lázításának hatása alatt annyira fokozódott, hogy ő a legkomolyabban tartott attól, hogy a tömeg neki megy az ott levő uraknak és agyonverik. Ehhez már a tanu szerint a legkisebb szikra is elég lett volna, hogy ezt kiváltsa.

Ma is izgatott a hangulat

Végül előadja a tanu még azt is, hogy a választás alatt felzaklatott közhangulat még ma sem csillapodott le, ma is olyan izgatott az egész község, hogy azok, akik régóta ismerik az egyébként békés, jóindulatu dávodi népet, azt mondják, nem ismernek rá a községre.

(Folytatjuk.)

Nagypénteki sonkázás véres háboruja Bátmonostoron

Kinos veszekedésbe, majd véres verekedésbe fúló, orvosi és hatósági beavatkozást is igénybe vevő családi háboruszkodás okozója volt Bátmonostoron egy ártatlan sonka. Ezt a sonkát épen nagypéntek ünnepén kívánta meg Vida János monostori ember. Felesége, majd anyósa érthető botránkozással láttak a hus foggyasztásához és civakodni kezdtek a bőjtött megcsufoló emberrel. Vida Jánosnak csak annyit használt az intelem, hogy nagyszombat reggelén ismét szalonnát evett. Az újabb veszekedés már tettelegességgé fajult, a nézeteltérési vitába beleavatkozott Gál János (Tánczos) Vida apósa és annak öccse Gál György, aki hátyja segítségére sietett. A fejbőszült Vida Gál Györgyöt egy szőlőkaróval úgy tejsujtotta, hogy annak fején hét centiméteres seb támadt.

Erre a Gálak is türelmüket veszítették s ütlegelni kezdték a harcias vót, aki szaladásra fogta a dolgot, az utcán azonban felkapott egy nagy követ s azt ismét Gál Györgyhez vágta.

A súlyosan megsérült embert a bajai kórházba hozták, fejébét bekötötték s itt a röntgen vizsgálat állapította meg, hogy veszélyes bordatörést szenvedett. Hozzá tartozói közben hazavittek s ott apólják. Alapota igen súlyos, olyannyira, hogy Bátmonostoron két ízben elterjedt a halálhíre is, annál is inkább, mert a bordatörést mellhártyagyulladás követte. Az ügyben az eljárás megindult.

— **Tanfolyami záróvizsga.** Az 569. sz. Tomori Pál érsek cserkészcsapat novembertől kezdve a tél folyamán cserkészeinek továbbképzésére a Bácsbodrog vármegyei

Gyászol a kis szalón

Gyász van a kék szalonszobán,
Pálmája bus, zaja kihalt.
Lágy, finom kéz a zongorán
Nem játszik több tavaszi dalt.

Elhallgatott bohó beszéd,
Vig tánc, viráglánc is lejárt:
Szent Péter fogta noteszét —
Beirt egy édes kisleányt.

S fölment a mennyországba ő,
Kap angyaloknál zongorát,
Kis kék szalont, hol égi páma nő.

Dalát ott játssza most tovább
S csillagfűzréll homlokán
Lejt táncot örök tavaszok honán.

Szamolányi Gyula

A szívem

Óreg szekér fordul, forog,
S mindannyiszor megcsikorog
Emigyen:

„A bánatból se bir, se kér
Többet ez a rozzant szekér:
— A szívem.”

Pázmány András

Iskolán kívüli Népművelési Bizottság munkájának keretében két ismeretterjesztő tanfolyamot tartott. A nagy látogatottságú tanfolyamok záróvizsgáját a bizottság elnöksége április 13-án tüzte ki és azon a megye is képviselteti magát.

— **Előadások Mélykúton.** Husvét két napján a Kat. Legényegylet Flach András lelkész avarott rendezésében „Férjhez ment a bíró lánya” c. népszínművet adta elő a Rácskai féle vendéglőben. Az ügyesen mozgó szereplőket mindkét szer telt-ház tapsolta meg. — Az Ipartestület husvét hétfőjén este saját helyiségében rendezte meg hagyományos táncmulatságát, amelyet mükedvelő előadás előzött meg. Szinre került „A csirkelógó” vígjáték, amelyet Lipka József rendezett. A szereplők itt is derekasan megállták a helyüket.

— **Kórház helyet a halálba.** Az elmúlt heten tragikus haláleset történt a bácsalmási vöröserdői vasutállomáson. Juhász András 45 éves földműves kocsi ut, hogy a bajai vonattal a városi kórházba jöjjön, és sérvoperációra jelentkezék. Mielőtt azonban a vonatra felszállt volna, hirtelen szívéhez kapott és holtan esett össze. Halálos kimenetelű szívbénulás kocsija a gyászoló családi házba vitte vissza az életerős embert.

— **Bácska magyar—finn kapcsolata.** Liimola Matti, egyetemünkön a magyar nyelvet tanulmányozó, rokonszenves, szerény finn tanár, a husvét ünnepet Jánoshalmán töltötte Lakó Gusztáv tanító vendégszerető házában. A házigazda fia ugyanis, Lakó György tanár, viszont a finn kormány támogatásával Helsinki-ben tanulmányozza a rokon finn nyelvet, emellett minden alkalmat megragad, hogy rádió útján, hangversenyeken, ünnepélyeken a magyar nota szépségeit megcsillagoltassa ragyogó zongorálókésziséggel. Liimola — bár mag törti nyelvünket — összefüggően és érthetően beszél el benyomásait hazánkról, mindig az elragadtatás hangján. Lakó benyomásairól — levelei alapján — máskor adunk képet.

A fehér hadsereg

Irta: Mihályfi János.

Ketten baktattak az uton. Hallgattak. Itt-ott szakadozott belőlük a szó. Emmaus felé tartottak, — a falu felé. A tengerbe bukó nap még egyszer fellobogva vörösen, véresen lángolt. Tűz a tenger fölött, vérpudást az ég kék peremén. A két szótlan árnyéka nagyra nőtt. Keletre sötétséget rajzolt szomorú alakjuk vetülete. A dülő utrói egy magános harmadik szegődött hozzájuk.

— Mit busultok, miről beszélgettek?

— A Názarethit megfeszítették.

— A főpapok meg Sanchedin bírái a prokurátorral kivégeztették. Keresztre vitték. Kiszégezték.

— Csuful elbántak vele Szörnyű volt. Pedig mi tőle vártuk Izrael felszabadítását.

Siket szótlansággal lépkedtek tovább.

— De hisz mindennek már három napja. Oda van minden reményünk. Aristobulos mérgepoharat ivott, Alexandernek a fejét vették, galulonitisi Judás csapatát Coponius dárdái verték szét. János fejét Herodiás tette tálcára... Most a Názarethitől reméltük Jákob fiának megváltását... Dehát nincs itt remény... Az asszonyok ugyan valami rémmesét híreszteltek reggel. Szürkületkor avval csodásítottak, hogy üres a sirja, angyalt láttak benne, föltámadott. Hát az igaz, hogy a sirja üres volt, de őt magát senki nem látta.

— Föltámadott? — legyintett keserűen a második, — ha valóban ő lett volna a Messiás, ezt nem teheték volna vele... Szörnyű volt... Borzalmas... A szívet dárdával üttette át a centurio.

— Oh ti balgák, ti lomha eszűek, — zendült meg a vándor szava, — hát ezért nem hisztek a feltámadásban? Hát nem olvastátok még Mózeset és a Prófétákat? Tudhattátok volna jóelőre, hogy ez lesz a Messiás sorsa!

„És elkezdvén Mózesen, végig valamennyi prófétán fejtegeté nekik, mik az összes írásokban felőle valának.“

Szívük gerjedezik vala benünk amíg beszélt nekik, — szemükről, agyukról foszlott — szakadozott a sötétség és lassan mindent megértenek.

Közben elszaladt a 2—3 óras ut is. A nap most bukik le Kármel fölött a tengerbe. A külső világ sötétségbe borult Behívják.

— Ne menj tovább, maradj velünk, hiszen már este van... Betérnek.

És megismerik őt a kenyér-

szegésben! Ekkor felkiáltottak örömmel:

— Valóban föltámadt az Ur!

* * *
— Pedig mi azt reméltük, hogy megváltotta a világot. Hogy megszelidítette az emberben az állatot, hogy a farkas a báránnyal együtt fog lakni s a párduc a gödölllyével együtt fekszik, a borjú, oroszlán és a juh együtt lesznek és egy kis Gyermekek hajtja azokat. Mégis csőd. Nyugatra megyünk, a nap lebukik egünkről, sötétségben állunk. Az ég alja körös-körül vörös tűzben ég, megroskadt, reménytelen vándor — magunk árnyéka sötétséget zajzol Keletre...

— Oda van minden reményünk. Elbukott a Nilus menti kultúra, a Tigris-Eufrát közének ígérete csak a cserepeknek tudott ezredéves missziót és jövőt adni — Hellas filozófiája kutyabölcséletté, művészete sár imádássá aljasult, Róma jog és kard hatalmát belső féreg rágtta szét, az indiai Krsna és Buddha, a perzsa Zarathustra és Mithras csak guzsa kötötték milliók lelkét...

— A Názarethitől remélve reméltük, hogy kovásza átjárja a világot, bizva biztunk benne, hogy evangéliumának mustármagja terebélyes fává fejlődik, mely alatt a világ megpihenhet.

Mindennek már kétezer esztendeje. Ma már nem merünk remélni sem. A jövő csirája beteg. A krisztianizált országok ifjúsága inficiálódott. Az Ural aljából, a Kaspitó mellől, a sarmata steppékről s a Volga síkságairól, a szovjet ifjúság mint a végzet mindenén áthömpölygő szennyes áradata van kiindulóban, — nálunk is ügyeszi ellenjegyzéssel terjeszthetővé avatott rópiratok és gyermek barát egyesületek romboinak a jövő vtésében...

Előttünk csak lázalom, csak asszonyi rémmese, hajnali képzeldés a husvétos jövőről való beszéd...

* * *
— Oh ti balgatagok és lomha eszűek, hát ezért nem hisztek az Eszme diadalában, az Ige megvalósulásában, a Jó Hir győzelmében? Hát nem tudjátok, hogy a szántóvető tiszta buzáját konkollyal és gazzal szórja felül éjjelek idején az Ellenséges ember? Hát nem látott lelketek, mikor szemetek a háló példázatát olvasta? Hisz abban a jó halak a rosszal vegyest vannak. És a lakomáról szóló tanításra nem emlékeztek? Nem vettétek még észre, hogy a jónak a rossz közepette kell diadalra jutni, — az Eszme sorsa min-

...és már a negyedik nemzedék

Száz év óta tehernemű mosáshoz a tapasztalt háziasszony Hutter-szappant használ. Dusan habzik és olyannyira kiadós!

SZARVAS SZAPPAN

...és Asszonydicséret

a rég bevált aztalosság, mely ejelen át minden piszkot felold.

dig a kálvária lesz, s a fehér igazságokat mindig vérrel kell a földbe itatni: a Gatsemanében, a Golgothán éppugy, mint Mexikóban, Moszkvában, Budapesten vagy bár akárhol!

— Lebukóban a nap, az ég alja vörösen ég, advesperascit: esteledik, keletről fekete árnyak nőnek, igaz, — de nyiljék fel szemetek és lássátok, hogy áll még a kenyérszegés! Fehér sereg vonul fel fehér vasárnapon a fehér templomok fehér asztalaihoz...

— Ne féljetek, itt járok köztetek! Amíg eszitek testemet, amíg isszátok véremet, élet leszen bennetek!...

Nézem a fehér Magyarország

fehér csoportját. A vörös, fekete árnyak lidérces napnyugoti estéjébe beleimádkozom Sergiolus Ádám imáját, az én Manenobiscum-omat: Az Isten „Uj népet hozzon s uj eszmét a világra! Amazt a korcsba jobb vért önteni. — Ezt a nemesbnek hogy köre legyen Magasra törni.“ És Fehér Vasárnapja megfelel nekem: „Az Ur meghallgatott. Tekints körül. Az elkörsult föld újra kezd születni. Legyen hát célod: Istennek dicsőség. Magadnak munka!“

— Valóban feltámadott az Ur!

— „Fel hát csatázni, fel hát lelkesülni. Az uj tanért, alkotni uj világokat!“

HIREK

Tanítógyűlés és pedagógiai szeminárium

A „Bajavidéki Espereskerület“ tanítói tanácskozásáról az alábbi meghívót adta ki az elnökség.

Meghívó.

A „Bajavidéki Espereskerület“ tanítói tanácskozását f. évi április hó 15-én, szerdán tartja Baján, az apáca zárda tornatermében. A „Pedagógiai Szeminárium“ is ezzel kapcsolatban lesz. A tanácskozásra ezenel meghívom a tantestületek minden tagját és az érdeklődőket.

A tanácskozást megelőzően a belvárosi plébánia templomban 8 órai kezdettel szentmise lesz. A szentmisen Dittler Lajos szeremlei kántortanító énekel és orgonál.

A tanácskozás és szeminárium 9 órakor kezdődik.

Tárgyak:

1. Ima. Himnusz.
2. Elnöki megnyitó és üdvözlések. Tartja: dr. Gonczlik Kálmán apát, esperes-plébános.

3. „Magyarországi Szent Erzsébet“ mint a kat. karitatív tevékenység mintaképe c. tételről összefoglaló jelentést tesz Szelczler Katalin bácsbokodi tanítónő.

4. A rádió. Az V-VI ik osztályban tanítja Papp Sándor vaskuti tanító.

5. „A népiskolák kat. tantervének fokozottabb keresztülviteléről“ előadást tart dr. Oszwald József egyházmegyei tanfelügyelő, tanítóképző intézeti igazgató.

6. Tóth Kálmán. Tanítja az V-VI. osztályban Szemző Antal kerületi iskolalátogató, bátmonostori igazgató-tanító.

7. Tóth Kálmán verseiből szaval Szelczler Katalin bácsbokodi tanítónő.

8. A kalocsai főegyházmegye földrajzi, néprajzi és hitéleti leírása. Az V-VI ik osztályban tanítja vitéz Várally József csavolyi tanító.

9. Indítványok.

10. Elnöki záróbeszéd. Tartja: dr. Gonczlik Kálmán apát, esperes-plébános.

11. Ima. Hiszekegy.

Baja, 1931 április hó 2-án.

Dr. Gonczlik Kálmán

apát, esperes-plébános.

Aljak, (szoknyák) és fodrok plisszirozását és gouvrirozását garanciával vállalom. Régi plisszéját újjávarázsolom 140, 160, 180 fill.-ért.

Stellner Zsigmondné

plisszé és gouvri üzeme.

Baja, Vörösmarty-utca 1. szám.

Szines, lefakult, felhorzsolts, vagy lekopott

cipőjét

ujjára festem **mechanikailag**, legdivatosabb színekből válogathat.

Szavatolási ár női 1:80, férfi 2 P.

Stellner Zsigmond

Cipőáruhaza.

Heneráry-házzal szemben.

— Telefonszám 287. —

— Nevetőverseny lesz Baján

Vasárnap d. u. fél 5 órai kezdettel a Központi színháztermében „Az Ördög párnája” c. énekes, táncos népszínmű előadásán. Helyárak: Páholy 1.20 P, földszinti ülő 1 P, állóhely 50 fillér. Jegyek elővételben válthatók a Mi Boltunkban és Csábi Károly üzletében.

— A mentőegylet közgyűlése.

A Bajai Önkéntes Mentőegylet április hó 12-én, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja rendes évi közgyűlését a városháza kis tanácstermében (I. em. 30!) A központot Popovics Mihály m. kir. kormánytanácsos képviseli. Tárgysorozat: Elnöki megnyitó. Beszámoló az egyesület működéséről. Az 1930. évi zárszámadás beterjesztése. Számvizsgáló bizottság jelentése. Határozat a felmentvény megadásáról. 1931. évi költségvetés tárgyalása. A kilépő igazg. és választm. tagok helyett új tagok választása. Indítványok.

— **Ford testőre.** Csodák csodája, ilyen is van, a szabadság és a demokrácia hazájában: a milliárdos testőrt tart, mert életét nem érzi biztonságban. Testőrt tart, helyesebben csak tartott. Most hogy kiderült a testőr létezése, abból az alkalmából derült ki, hogy lelőtték. Detroitban az utcán hevert a szitává lyuggatott holttest, akiben Lamerst, a veszedelmes banditát ismerte fel a hatóság, akit Ford akkor szerződött személye őrzésére, mikor egy évvel ezelőtt névtelen levelekben halállal fenyegették. A veszedelmes bandita remekül tudott célba lőni s a jegenyefa tetejére röppent legyet leptuskázta a buzaföldről. Érthető, hogy egy milliárdos, akinek mindenhöl a legjobb kell, Lamerst szerződött testőrnek, nem törődve azzal, hogy veszedelmes bandita, lévén az amerikai banditák mindenkire veszedelmesek, csak arra nem, aki pénzeli őket. Kormányozható banditák ezek, de akárhogyan kormányozhatók is, mégis szörnyű, hogy egy ilyen bandita testőre lehet egy finom, békebeli milliárdosnak. Furcsa gesztus és még furcsább gesztus — még Fordtól, az amerikai autókirálytól is! . . .

— **400 esztendő törvény a mely ma is érvényben van.** Imár 400 esztendeje annak, hogy Angliában vasárnap napszaki nyitva semmiféle szórakozóhely, kocsma és efféle. Egyik másik helyen mégis megkíséreltek kinyitni az ilyen helyiségeket, de az illetőknek a rendőrséggel gyűlt meg a bajuk. A rendőrségen a megbírságot azzal érvelték, hogy ez a törvény, amely immár 400 esztendő, nem érvényes többé: kiment a divatból. A rendőrség erre hivatalosan az ügyvédséghez fordult felvilágosításért. A bíróság aztán kimondotta, hogy ez a törvény igenis ma is érvényben van.

ATILLA

szirja a Tisza hajjai alatt van. Őda temették hunjai, hogy a magyar folyó magyar requiemje sirjon örökké fölötté. Vele együtt temették el legnemesebb paripáit és leghűségesebb szolgálóit. Nagy mozgó néptömeg, hullámzik a Tisza partján: a sirgódór partján. Ember emberháton. A ruha mindeniken fekete. Süveg nincs egy fejen se. Minden arcon véres barázdák. A parthoz legközelebb levők az utolsó fátylakat vetik nagy körívben a vízbe. Azután a táj elsötétedik. A távolban Atilla palotájának sötét körvonalai komorlanak. Az égen csillagok tündökölnék majd a hold fénye világítja meg a teret és a tájat. A levegőt az eleresztett zsilipek zugásának moraja tölti be. A népesség lassan eltisztul.

A felszabadult görög iródeák, Zéta föl és alá jár a parton, mint az örült folyton Emőke nevét sirva. Végre bágyadtan lerogyik egy fatörzsökre. Fejét lecsüggesztve két kezébe fogja. S amint ott révedezik, egy kéz érinti vállon s szól egy szelíd-bus női hang: Zéta! Dsidsia az, a hun rableány, aki Zétába szerelmes. Menekülésre serkenti. S ahogy ezt mondja, könyves szemmel, aggodalmasan néz Zétára. Ebben a percben Zéta meg lát két láthatatlan embert: a láthatatlan Dsidsiát és a láthatatlan Emőket!

— Te áldott lélek! Te női testben járó égi angyal! Mindig mellettem lengtél a te szárnyad, s mégis csak ebben a pillanatban látlak téged először.

— Az én szemem arra tapadt szüntelenül, aki ott fekszik már titokolt bálványa mellett, átnyilazott szívvel a Tisza fenekén. Most látom csak őt, most, amikor már nem látom!

Május 3-án, vasárnap, a Központi Szálló színháztermében hozza színre Gárdonyi Géza „Zéta”-ját a Szent Margit Leányklub műkedvelő gárdája. (m. j.)

Vigyázat!
Csak 1, 4 és 10 darabos eredeti csomagolásban fogadja el a

DARMOL

hashajtót minden csomagon

DARMOL FELIRÁSSAL
Csak gyógyszerárakban kapható.

Utánzatokat
és más csomagolást
utasítson vissza!

— Kelta pénzeket találtak Dunaszekcsőn.

Szekszárdról jelentik: Bába és Dunaszekcső között, ahol már régebben is találtak régi pénzeket, legutóbb szántás közben ismét ráakadtak néhány kelta éremre, melyek kora a Krisztus előtti IV—V. századra tehető. Az érmek bronzból és ezüstből vannak és egyik oldalukat a jelezgetes lovas, másik felüket pedig Zeus arcása díszíti. Ezeknek a pénzeknek legnagyobb része nem lapos, hanem egyik felük homoru, a másik lapjuk pedig domboru.

— **Világhírre** csak igazán jó gyártmányok tehetnek szert. Aspirin-tabletták az eredeti „Bayer”, csomagolásban immár 33 év óta a gyógyszerkincshez tartoznak és — amint számtalan szakvélemény igazolja — a világ összes országaiban általános kedveltségnek örvendenek. Biztos és ártalmatlan szer, az oly gyakran fellépő hűléses betegségek az azokkal együttjáró kellemetlen mellékhatások és sokszor súlyos következményei ellen való védekezésre.

— Mindennapos székszorulás.

vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzés, zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság eseteiben a természetes „**Ferenc József**” keserűviz a bélműködést rendbehozza s megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől. Nagynevű orvosok a **Ferenc József** vizet fényes eredménnyel alkalmazták. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

SPORTHIREK

Husvétli tapasztalatok.

III.

V. Befejezésül térjünk át a Turul szereplésével kapcsolatban arra, ami mindenkit legjobban érdekel:

mi volt az a két tulajdonság, ami a budapesti profikat a közönség kedvenceivé avatta. Két olyan erénnyel dicsekedhettek a budapesti já-

tékosok, mely után bizony nagyon sokszor eredménytelenül kutat a néző szeme a bajai pályán.

A két erény egyike az önzetlenség. A professzionista futhall nehéz kenyere megtanította őket arra, hogy a futballjáték százszázalékos eredményre csak akkor vezet, ha önzetlen harmóniában küzdenek valamennyien a közös célért. Nem a támadások eredményes befejezése volt náluk az erény, hanem a befejezést úgy előkészíteni, hogy az a mondat után csak a pontot jelentse. Határtalan önzetlenség kell ahhoz, hogy a minimális kockázatot még apróbb részre ossza a csatár, amikor a kapu elé kerül és fölládozva a hírlapi és a közönség híuságlegyezgető dícséreteit. Sajnos talán soha nem tapasztaltuk még a pályán ilyen megalkuvó önzetlenséget. Bizunk benne, hogy jó lecke volt a bajai futballnak.

VI. Fegyelem! Másik kivészó tulajdonság, a siker záloga. 8 büntetőrugást ítélték pestiek ellen s egyet sem kihívó szabálytalanság miatt. Nem volt veszekedés, nem hallottunk szidalmazást egy-egy elrontott helyzet miatt. Nem hallottunk, csak látunk és a bajai közönség ezentúl csak látni akar, látni és tapasztalni első sorban a fegyelmet!

A város és a megye futballmérkőzése.

Ma, szombaton délután 5 órakor egy nagyon érdekes futballmérkőzés játszódik le a bajai sporttelepen. A város és a vármegye tisztviselői közül azok, akik valaha futbaloztak, barátságos mérkőzést tartanak. A csapatok oldboy játékosokból összeállított két csapat mérkőzése elé a közönség általános érdeklődéssel tekint.

Vasárnapi program a bajai alosztályban

Baján vasárnap délután a Bajai Turul és Bácska SE csapatai játsza-

A bajnokság állása a bajai alosztályban 1931. április 11-én.

csapat neve	játszott	győzött	vesztett	döntetlen	gólarány	pontszám	
1. Bajai MTE	—	13	7	2	4	26:13	18
2. Bácsalmási SC	—	12	8	3	1	25:8	17
3. Bajai Turul SE	—	12	6	2	4	16:7	16
4. Simontornyai BTC	—	13	6	4	3	16:13	15
5. Szekszárdi Turul SE	—	18	6	10	2	21:18	14
6. Bajai SE	—	12	6	5	1	17:13	13
7. Bátaszéki TC	—	12	3	5	4	11:19	10
8. Bajai Bácska	—	12	4	7	1	18:21	9
9. Mohácsi TE	—	11	3	6	2	10:34	8
10. Szekszárdi Törekvés SE	—	18	2	14	2	7:21	6

SALVATORFORRÁS a vese, hólyag, reuma gyógyvize

a húgysavas csapadékot feloldja és ilyenek képződését megakadályozza • a reumás jádalmakat megszünteti • vese- és hólyaghomokot eltávolít • cukorbetegék gyógyvitala.

Üzletvezetőség: Budapest, Erzsébet-tér 1. szám.

nak bajnoki mérkőzést. A Bácska a multban már szerzett meglepetéseket, ennek ellenére is a Turul győzelmét várhatjuk jelenlegi jó formája alapján.

Mohácson a Bajai MTE játszik a Mohácsi TE vel. A Bajai MTE jelenleg a bajnoki tabella igen tekintélyes helyét foglalja el s papírforma szerint győznie kellene, azonban Mohács legutóbbi hazai szereplésével döntetlent csikart ki a jóképességű bácsalmási csapatról s így a mérkőzés eredménye teljesen nyílt.

Bácsalmáson a Simontornyai BTC mérkőzik a BSC vel. A tréninghiány miatt kissé legyengült simontornyai csapat ismét összeszedte magát s így kemény ellenfél lesz a BSC számára.

Budapesten kerül eldöntésre a **Magyarország—Svájc** Európa kupamérkőzés. A svájciak az olaszok ellen elért szép eredményük folytán jogosan bizakodnak, azonban reméljük, hogy a magyar csapat megállja helyét és győzni fog.

Belgrádban a szerb husvéti ünnepeken, vasárnap és hétfőn Budapest profi válogatott csapata méri össze erejét Laibach, Zágráb és Belgrád reprezentánsaival.

ERTESITÉS!

A sertéspestis és duplaszérum árát f.é. márc. 1-től lényegesen leszállítottuk.

Egyben tisztelettel értesítjük a m.f. Gazdaközönséget, hogy intézetünkben termelt :—:

Sertéspestis
Duplaszérum
(sertéspestis és sertésorbánc ellen egyaránt hat), —

Sertésorbánc,
Lépfene,
Septikaemia,
Baromfikolera,

Mirigykór és egyéb nagyértékű **szérumok!!!**

Allatorvosi rendelésre állandóan beszerezhető

dr. Geiringer János ur

keresztes gyógyszertárában Baja.

Hungária Szérumművek r. t.
Budapest, VI. Szondy-u. 76 szám.

Közgazdaság.

Gyümölcsfavásár hetipiacon

A késői tavaszi felmelegedés kapóra jön a piaci gyümölcsfaárusoknak. Huzamos időn keresztül, hajtásba indulás veszélye nélkül, piacolatnak az ország különböző vidékeiről kereskedelmi célokra hozott gyümölcsfaikkal. Van közöttük olyan, aki valamelyest ért a gyümölcsfákhoz, de több akad közöttük, aki csak az értékesítés üzleti oldalát

ismeri. A házikertek, udvarok, szőlők pedig egymásután népesülnek be a le nem kicsinyelhető költségen vásárolt, legtöbbször megbízhatatlan minőségű és fajtájú fácskákkal.

A megvásárolt gyümölcsfák jelentékeny része a sok piacolás, zuzódás, fagyás és megfelelő gondozás, ápolás hiánya miatt már a kiültetés után haldoklásnak indul, végül is elpusztul. A másik része az eltérő talajviszonyokkal sehogysem bír megbarátkozni. Az új ültetési megeredt fák nagy része pedig csalódást hoz a tulajdonosának. Közülük sem az a fajta, amire ő számított. Nem ritka az olyan gyümölcsfa sem, amelyik vadlányának nem kedvez a talaj minősége és előbb-utóbb pusztulásnak indul. Sokan akadnak olyanok is, akik két-három évenként kénytelenek a kihalt fácskák pótlásáról gondoskodni.

Azt is látjuk gyakran, hogy még a gazdaember is, aki a gyümölcsöt nem csupán házi szükségletre kívánja természetelni, hanem értékesítés a célja, ahány darab fát vásárolt ültetésre, az annyi féle. Termőrefordulás idején a fák vegyes, selejtes árut adnak, ami piacépességgel nem fog bírni. De ez a rendszertelen vásárlás az oka annak is, hogy a vidék gyümölcstermelése nem lehet egyöntetű és a termesztés még a számottevő területen sem érheti el a tökéletes színvonalat. Elhanyagolt és szervezetlen gyümölcstermesztésünknek főoka az, hogy az ültetésre, telepítésre szánt fajtákat sem vásároljuk megbízható helyen. Hiába akarnának az amerikai import gyümölcs elől piacainkat meghódítani, ha már a telepítésnél ilyen helyrehozhatatlan hibákat követünk el. Az Orsz. Pomológiai Bizottság bárkinék ad a telepítésre nézve utbaigazítást. Jóhírű állami és kereskedelmi faiskoláink pedig a legszakszerűbben elégítik ki a vásárlók igényeit. A vidék gyümölcstermesztésének irányítását az arra hivatott ténvözöknek is hathatósan kellene támogatni. Mi volnánk hivatva arra, hogy az északabbra eső országok gyümölcstermesztését is ellássuk, holott a helyzet ma meg az, hogy a korai féleségek előállításában azok előznek meg bennünket. Azonkívül kivételünk is csökkenőben van. Kedvező éghajlati és talajviszonyokkal megáldott agrárszágunk 1929. évi kertészeti terménykivitele az összkivitel értékének 2,73 százaléka. Bizony elég szomorú kép kertészkedésünkről. A mai mezőgazdasági termelés idején, a nehéz értékesítési viszonyok közt az eddiginél nagyobb súlyt kell helyoznunk gyümölcstermesztésünk fejlesztésére. Ez okból kellene a hatóságoknak is segítő kezét és utbaigazítást nyújtani a zásárló közönségnek.

Ha a kereskedelmi versenyben helyünket meg akarjuk állni, akkor nagyobb súlyt kell helyoznunk gyümölcstermelésünkre; eltartható, szállítást jól bíró, izes, hibátlan

féregmentes gyümölcsöt kell előállítanunk. A nemzetközi kereskedelemben csak úgy olvadhatunk be, ha a modern gyümölcsvédelmi ténykedéseket, kártevők elleni védekezést, permetezéseket, hernyóirtást stb. kötelezően végezzük.

A kedvezőbb értékesítés céljából talán egyébre sem alkalmas homoktalajunkat célszerű volna kiváló fajtájú, jól eltartható gyümölcsű fák termelési lehetőségeinek tanulmányozására, kísérletezésére felhasználni. Gyengébb minőségű homoktalajunk befásítása rendkívül nagy hasznot jelentene.

A megindult tavaszi gyümölcsfavásárlásnál tehát legyünk körültekintők, mert, nagyrészt ettől függ a gyümölcstermelés várható jövedelmezősége. A helyes kiválasztás, céltudatos gondozás, ápolás kamatosan megfizeti a befektetést.

E téren várna fontos szerep városunkban a hiányzó gazdasági szakoktatási intézményre is.

Rádió.

Április 12. vasárnap.

9: Ujsághírek, kozmetika. — 10: Református istentisztelet. — 11: Egyházi népének és szentbeszéd. — Utána: Időjelzés, időjárásjelentés. — Majd: A Mándits szalonzenekar hangversenye. — 2: Gramofonhangverseny. — 3: A Rádióélet gyermekjátékos órája. — 3:30: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádió-előadássorozata. — 4: Rádió Szabad. Egyetem. — 5:15: Jónás Károly felolvasása. — 5:30: Kabaré est. — 6:30: Hoór-Tempis Erzsébet hangversenye. — 7: A magyar-olasz válogatott ökölvívőmérkőzés helyszíni közvetítése. — 7:50: Sport és lövés eredmények. — 8:10: Operett-részletek. — 9:30: Hangverseny. — Utána: Időjelzés, időjárásjelentés. — Majd: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Április 13. hétfő.

9:15: Hangverseny. — 9:30: Hírek, a hangverseny folytatása. — 11:10: Vizálási jelentés. — 12: Déli harangzó. — 12:05: A m. kir. Mária Terézia 1. honvédegylogezed zenekarának hangversenye. — 12:25: Hírek, a hangverseny folytatása. — 1: Időjelzés, időjárásjelentés. — 2:45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, ártolyamhírek. — 4: Asszonyok tanácsadója. — 4:45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 5: Vig történetek. — 5:25: Kelemen Lajos magyar nótákat énekel. — 6:25: Német nyelvoktatás. — 7: Harom lírikus versei. — 7:30: A Budapesti Filharmóniai Társaság hangversenye. — Utána: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: A Fejes szalonzenekar, valamint Toll Árpád és Toll Jancsi cigányzenekarának hangversenye.

Laptulajdonos Uj Eler nyomda r. t. Felelős kiadó és kiadóhivatal vezető

DR. MAMUSICH JÓZSEF.

URANIA

1931. április 11-én, szombaton délután 6 és este fél 9 órakor.

1931. április 12-én, vasárnap délután fél 4, 6 és este fél 9-kor

2 nagy hangos vigjátékfilm egy műsorban.

2 és fél óráig tartó kacagás!

ANNY ONDRA és SIEGFRIED

ARNO

együttessel felléptével

Egy jobb család

Németül beszélő, hangos, zenés — vigjáték 10 felvonásban. —

ZORO és HURU első beszélő filmje

TELL VILMOS ÉS FIA

Hangos bohózat 10 felv. ban.

HIRADÓ.

Apró hirdetések.

Gr. Széchenyi utca 2 szám alatti magtár (raktárnak is használható) azonnal kiadó.

Írógép. Használt, de jókarban levő Standard, vagy Portable írógépet készpénzért veszek. Olcsó ár és márka megjelöléssel címet a kiadóba kérek.

Különbejárati elegánsan berendezett utcai butorozott szoba, fürdőszoba és zongora használatával azonnalra is kiadó. Cím a kiadóban.

Csinosabb butorozott szobát teljes ellátással uri ember keres.

Ajánlatokat az „Uj Élet R. T.” könyvkereskedésében kérek.

Kulcsárt keresünk

Lelbach gazdaság Bácsborsód.

A legmodernebb technika kimagasló módszerei szerint

ujjá festi

mindennemű lekopott

bőrtárgyát

u. m. kabátját, cipőjét, táskáját, kesztyűjét stb., box, sevró, antilop és glacé bőrből mindenféle legdivatosabb színre minta után. Nem törik ki. Nem hámlik le. A festés tartosságáért abszolút víz, napfényállóságáért garanciát vállalunk

— Teljes tisztelettel —

PÁLCSICS PÁL

kelmefestő-, vegytisztító üzem bőrtisztító osztálya. o—o

Főüzlet: Erzsébet-u. Gyár: Kigyó-u.

Tavaszi játékok U T R Y-nál.

Telefon: 280. Erzsébet kir.-utca 38.

1 játék veder	P. 0.24
1 játék kanna	„ 0.46
1 homok játék	„ 0.80
1 gyermek talicska	„ 1.00
1 homok kocsi	„ 1.30
1 szekér	„ 6.50
1 készlet: ásó, kapa, gereblye	„ 0.70
1 kézi ásó	„ 0.16

Csinosabb egy szobás, előszobás, vagy két szobás

Lakást

mellékhelyiségekkel keresek május elsejére. Cím a kiadóban.

E l a d ó

nagyobb mennyiségű 2 éves gyökeres olasz rizling és ezer jó !—!

szőlővessző

dr. Fehérváry Dezső kir. közjegyzőnél. !—!

Makulatura papiros

kapható az „UJ ÉLET” könyv- és papirkereskedésében.

Éjjeli szolgálatot tart

reggel fél 8 óráig és vasárnap d. u. nyitva ápr. 6-tól ápr. 13-ig.

Gyarmati Emil
Dr. Makray László
gyógyszertára.

Vásároljon az „UJ ÉLET”-ben.

VARROGÉP

JAVÍTÁS SZAKSZERŰEN ÉS GYORSAN.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Erzsébet királyné-utca 10.

Nyomatott az „UJ ÉLET” r.-t. könyvnyomdájában Baján.

Ujdonság!

Itt először!

Ágytolltisztítás

Mindenkinek saját érdeke, ha kellemesen és jól akar aludni, hogy hosszú évtizedek óta lehasznált **ágytollát** mechanikailag villanyhajtással fertőtlenítsen illetve tisztítsa ki, mely folyamat által, ágytollát újjá varázsolja, a már üzembe helyezett berendezés.

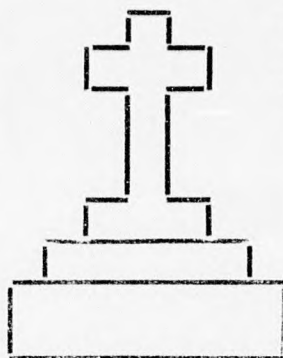
Teljes tisztelettel

PÁLCSICS PÁL

Kelmefestő- vegytisztító üzem tolltisztító osztálya.

Főüzlet: Erzsébet kir. u.

Gyár: Kigyó utca. :—:

Sirkő! Siremlék!

kereszt, vagy modern alaku

művészi kivitelű

Carrarai márványból vagy Svéd gránitból legelőssőbb bevásárlási forrás

Petrekánits Jenő

kőfaragómesternél Kossuth-u.12

Drótkerítés

gyártmányait olcsón hozza rendkívül forgalomba

Utry Pál Fiai.

Baja, Erzsébet királyné-ut 38. — Telefon: 280.

Bánffyhungadi szakácsfüzetek

I. füzet. Vegyes sütemények
II. f. Télre való befőzések,
III. f. Pecsényék, Körítések.
IV. f. Előételek, gombák és mártások.
V. f. Zsirban sült tészták.
VI. f. Szárnyasok.
VII. f. Hideg ételek.
VIII. f. Levesbevalók, levesek.
IX. f. Felfújtak.
X. f. Torták.

XI. füzet. Francia konyha.
XII. f. Vendéglátás.
XIII. f. Rögtönzött ételek.
XIV. f. Izes falatok.
XV. f. A gyermekek étrendje
XVI. f. Ujabb torták.
XVII. f. Pótreceptek az összes presenyékhez, előételekhez, pasztétóknakhoz, vegyes ételekhez.

80 fillérért kapható

az „Uj Élet” R.-T.

könyv- és papirkereskedésében Baján, Gróf Zichy Bódog-tér 8.